

**Mezirezortní orgán pro
potírání nelegálního
zaměstnávání**

V Praze dne 7. 11. 2023

**Věc: Návrh opatření na potírání nelegální práce a zastřené zprostředkování
zaměstnání**

APA dlouhodobě podporuje potírání nelegální práce a zastřené agenturního zaměstnávání. APA je ráda, že od roku 2021, konečně po 18 letech od legislativního ukotvení agenturního zaměstnávání, je možností pokutovat uživatele v případě, že dochází k zastřenému agenturnímu zaměstnávání. Byl to ostatně jeden ze 4 dlouhodobých cílů APA.

Proto APA podporuje opatření:

- 1.1 Pozbýt nárok na dotace a příspěvky v případě, že zaměstnavateli byla uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce nebo zastřené zprostředkování, včetně umožnění zastřené zprostředkování.
- 1.2 Nemožnost zapojení do veřejných zakázek.
- 1.3 Omezení možnosti zaměstnávat nové cizince při umožnění výkonu nelegální práce, zastřené zprostředkování zaměstnání a umožnění výkonu zastřené zprostředkování zaměstnání na delší dobu než 3 měsíce.
- 1.4 Stanovit povinnost odvést 3 měsíce odvodů a daní ze mzdy, a povinnost doplatit mzdu.

Postih uživatele za umožnění nelegální práce a zastřené agenturního zaměstnávání musí být pro uživatele vysoký, jinak se ho nezbavíme. Uživatel si vybírá, kdo mu bude zprostředkovávat personální kapacity, uživatel rozhoduje a uživatel za toto zprostředkování platí. Dnes nakupuje „kradenou práci“ od mafií a překupníků s lidmi, kteří tím na pracovním trhu sílí a vytváří tak nové příležitosti pro tyto nelegální subjekty. Vnímáme, že realizace veškerých opatření by se mohlo jevit jako drastické, ale nerealizovat žádné bude mít za následek jen další šíření nelegální práce. Z toho důvodu by bylo vhodné vybrat některá opatření a ta realizovat – další realizovat až ve chvíli, kdyby se zjistilo, že regulace je nedostatečná a je třeba jí zjistiť.

Člen Hospodářské komory ČR

Člen AKV

Člen Komory zaměstnavatelů zdravotně postižených

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

Člen AMSP ČR

Dalším ze 4 dlouhodobých cílů APA je, podobně jako už roky na Slovensku, online hlášení nástupů zaměstnanců prostřednictvím internetu na ČSSZ. Kdo není před nástupem do práce nahlášen, ten je považován za nelegálního zaměstnance. Odstraníme z trhu nelegální zaměstnance bez smluv a jejich dnešní “zaměstnavatele”. Kontroly pracovišť inspektory budou rychlé a jednoznačné.

Proto APA podporuje opatření:

1.6 Důsledná evidence všech pracovněprávních vztahů od jejich počátku.

Jakékoli finanční disproporce mezi prací OSVČ a zaměstnance vybízejí k zneužití ve prospěch levnější varianty. Bohužel se v tomto jde spíše cestou zdražování činnosti OSVČ – viz Konsolidační balíček a zvýšení odvodů OSVČ – než zlevněním a zjednodušením práce zaměstnance. Opakem je novela Zákoníku práce platná od 1.10.2023, i projednávaný Konsolidační balíček a novela Zákona o zaměstnanosti v případě agenturních zaměstnanců.

Proto APA velmi opatrně podporuje:

1.7 Sblížení daňové a odvodové zátěže OSVČ a zaměstnanců

Opatrně z důvodu, že by mělo docházet ke „zdražení OSVČ“, aniž se bere v potaz rozdílné postavení. Tedy neexistence ochrany OSVČ z hlediska Zákoníku práce, placená dovolená, placená nemocenská, placené prostoje. Takové sblížení musí nutně zahrnout minimálně tyto 3 zmíněné věci. Není zájmem sblížit ve smyslu srovnat, ale sblížit při zohlednění výše uvedeného.

Vzhledem k tomu, že pokuty za nesoučinnost jsou nyní výrazně nižší, než pokuty za nelegální práci nebo za zastřené zprostředkování zaměstnání, je často pro společnosti, které nelegální práci realizují nebo jí využívají formou zastřeného zprostředkování výhodnější součinnost neposkytnout a obdržet řádově nižší pokutu za nesoučinnost.

Proto APA podporuje:

1.11 Zvýšení pokuty za nesoučinnost při kontrole v kontrolním řádu.

Jako existují příklady dobré praxe, tak existují i příklady negativní a jejich zveřejňování má jednoznačně pozitivní dopad na podnikatelskou veřejnost a vedení firem. Minimálně v tom, že zjistí, které jednání je považováno za špatné a s jakými důsledky. Neznalost, zejména na poli agenturního zaměstnávání, je u personalistů firem vysoká, u výrobních a finančních ředitelů fakticky záporná. Ti znají jen subdodávky a vše je zodpovědností dodavatele. Podobně je tomu u médií a i politiků, kteří nemohou mít tak široký přehled, aby rozlišili veškeré nuance, a bohužel se leckdy vlamují do otevřených dveří a navrhují věci, které již roky v zákonech jsou.

Člen Hospodářské komory ČR

Člen AKV

Člen Komory zaměstnavatelů zdravotně postižených

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

Člen AMSP ČR

Proto APA podporuje a pléduje za vyšší využívání opatření:

1.12 Zveřejňování pravomocných pokut

1.13 Zveřejnění kontrolních zjištění.

Na seminář a konferencích, které APA spolupořádá, jsou právě příklady dobré a špatné praxe, z úst přednášejících inspektorů nebo úředníků příslušných ministerstev, velmi oblíbenými a diskutovanými. Mnozí z publika teprve tam zjišťují, jak hluboká je jejich neznalost a často jsou tyto příklady nejlepší možná prevence.

Častým jevem bývá kooperace několika subjektů u stejného uživatele, který využívá nelegální pseudoagentury. I pokud se nejedná o kooperaci, je velice časté, že u stejné společnosti působí různé pseudoagentury a jednou z možností, jak rozkrýt celou pavučinu těchto pseudoagentur je využití dat FÚ pro účely kontroly inspektora z SÚIP. Samozřejmostí je v takovém případě vytyčení, kterých dat se bude přístup k informacím týkat.

Proto APA opatrně podporuje:

1.19 Oprávnění inspektorátu a SÚIP na přístup k informacím FÚ

Co se dalších opatření týče, je APA zdrženlivá, aby nedošlo k přeregulaci. Jestliže je vše online dostupné a možné jednoduše hlásit z personálních SW, ale i z mobilu stavbyvedoucího mimo civilizaci, je to v pořádku. Jinak to blokuje praktickou činnost v terénu, jak se ukazuje nyní s určováním rozvrhu práce pro Dohody, na což APA upozorňovala, ale zákonodárce přesto ukotvil.

S pozdravem

Mgr. František Jareš, člen Výboru APA, v.r.

Člen Hospodářské komory ČR

Člen AKV

Člen Komory zaměstnavatelů zdravotně postižených

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

Člen AMSP ČR